

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 28.X 1961.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Vladimir Borić, dr Branko Jakaša

Zastara zahtjeva iz ugovora o prijevozu stvari morem.-Izvještaj brodarevog agenta, koji upućuje cesionaru primaoca - a u kojemu navodi krivi datum dolaska broda u luku - ne utječe na početak toka zastarnog roka, ako je primaocu bio poznat tačan datum dolaska broda u luku

Tužitelj je osiguratelj koji tuži brodara za naknadu štete koja je nastala na robi za vrijeme prijevoza. Svoju legitimaciju tužitelj dokazuje cesionom ispravom primaoca na osnovi teretnice.

Medju ostalim spornim pitanjima, medju strankama se vodio spor i o tome da li je zastara nastupila. Tužba je podnesena nakon izmaka godine dana od dana kad je teret bio iskrعان. Prvostepeni sud je smatrao da je zastara već nastupila, pa je odbio tužbeni zahtjev.

Protiv ove presude tužitelj je uložio žalbu. Navodi da prvostepeni sud nije uzeo u obzir činjenicu da je njega /tužitelja/ agent brodara zaveo u bludnju time što mu je saopćio da je predmetni brod stigao u luku nekoliko dana kasnije nego što je stvarno stigao. On se opravdano ravnao prema toj obavijesti, i misli da mu zastarni rok za tužbu teče od dana za koji je bio obaviješten, i netačno, da je brod stigao u luku.

Drugostepeni sud je žalbu odbio.

Ne može se uvažiti, kaže drugostepeni sud, žalbeni razlog tužitelja da zastara nije nastupila zbog toga što je brodarev agent saopćio tužitelju krivi datum dolaska broda u luku. Prije svega to saopćenje je uslijedilo nakon dovršenog iskrعaja, i prema tome ne može biti relevantno za saznanje tužitelja o prispjeću broda. Osim toga, brodar je utvrdio da je ovlaštenu primalac robe iz teretnice - dakle prednik tužitelja - sigurno znao tačan datum dolaska broda u luku i datum iskrعaja tereta. Iz ovih razloga i drugostepeni sud zaključuje da je nastala zastara

M.S.

Bilješka.- U gornjoj presudi sud je na nedvojben način izrekao poznatu činjenicu da prema brodaru cesionar primaoca nastupa u istoj pravnoj poziciji kao i sam primalac. Prema tome zastara se računa prema uvjetima koji su važni za primaoca, a ne za njegovog cesionara. Da je tužitelj u gornjoj parnici bio ujedno primalac po teretnici, pa da ga je brodarev agent krivo izvijes-

tic odolasku broda u luku i iskrcavanju tereta, sud bi možda zauzeo i drugo stajalište, naime da zastara počinje teći od dana navodnog dolaska broda.

V.F.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 14.XI 1961.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionima - Klausula u ugovoru da će vozarinu platiti primalac ne isključuje pravo vozara da traži naplatu vozarine i od pošiljaoca - Ipak vozar mora prvenstveno pokušati naplatu od primaoca, ali ne mora svaki put retenirati robu - Primalac, i ako preuzimanjem robe prima na sebe obvezu da će platiti vozarinu u smislu tovarnog lista, ipak može staviti prigovor na njevu visinu. Primaoca ne obvezuje vozarina navedena u tovarnom listu, ako je ona unešena protiv principa poštenja i savjesnosti. Činjenica da su stranke koje su sklopile ugovor o prijevozu, za obračun visine vozarine citirale željezničku tarifu, ne isključuje mogućnost dokaza da je među njima ugovorena vozarina u paušalnom iznosu

Stranke su sklopile ugovor o prijevozu 35 komada željeznih stupova od Siska do Titovog Velesa. U ispravi je bilo navedeno da će vozarinu od dinara 164.000 platiti primalac. Međutim primalac nije platio punu vozarinu, već samo 81.633 d, s obrazloženjem da je težina prevezenih stupova iznosila samo 1/2 od one koja je u prevoznici navedena. Radi toga vozar tuži pošiljaoca za isplatu ostatka vozarine. Prvostepeni sud je tužbi udovoljio.

Drugostepeni sud je, rješavajući žalbu tuženika, prvostepenu presudu ukinuo, i predmet vratio prvostepenom sudu radi donošenja nove odluke.

Iz obrazloženja:

Pogrješno je pravno stajalište pobijane presude, koje nije sasvim jasno, no iz njega bi proizlazilo, da je pošiljalac robe, odnosno osoba koja je zaključila ugovor o prijevozu robe, kad je ugovoreno da prijevoz plaća primalac, u svim slučajevima bez iznimke, dužan platiti vozarinu /kao da nije uopće ugovoreno da prijevoz plaća primalac/. Pogrješno je i drugo pravno stajalište presude da je pošiljalac u obavezi da kod takvog ugovora plati vozarinu, u koliko je primalac ne plati, bez iznimke u svim slučajevima, nezavisno od toga iz kojih razloga vozar nije